

toko i te pakeha. I wareware i a koe te panui i te motini i whakaaetia e te hui ara ko te pihopa me tangata Maori engari ko te hiahia o Hare Reupena me pakeha he pihopa i panuitia e koe.

I ki ano koe kaore i mohiotia e korerotia ana te take pihopa na reira he tokomaha nga tangata whakahaere i taua take kaore i rokohanga ki taua hui. Ko tenei tonu tetahi o nga take o te hui a Ngati-Porou engari kaore i whakahaeretia i te hui tuatahi i te mea ko koe te tiamana no te huihuinga tuarua rawa i te mea ko Kapene Piti te tiamana ka whakahaeretia te take. No wai te he? E tika te ki kaore i mohiotia e kore e korerotia te take pihopa. Otira kua marama i a koe no te Pihopa o Waiapu te hiahia kia kaua te take e whakahaeretia a ko te pihopa pea ratou ko ona hoa pakeha nga tangata e ki nei koe kaore i rokohanga e te hui. Kaore he wahi a te pihopa ki taua hui ko ta koutou na hui ko te kowhiri i te pihopa tena ko nga hui whakaputa whakaaro na te iwi nui ehara i a koutou heoi ta koutou he whakarongo ki te hiahia o te iwi. Pai atu te ngaronga o te pihopa ratou ko ona hoa pakeha i taua hui kia mahorahora ai te korero.

Mo te kore o te pihopa e pai kia uru mai nga tangata o era atu karakia ki te hui e te Etita, kei te miharo toku ngakau. Ko nga iwi katoa i eke ki Tikitiki he manuhiri nga Ngati Porou a i tika kia tae ki te whakarongo i nga korero. He aha te he o te whakarongo? Ana te he ko te tute i te tangata. Na ka tino marama kaore te pakeha e pai hei pihopa mo te Maori kei tute i te tangata ki tawhiti.

Mo to tohutohu kia ngawari te whakaputa i te kupu kei manae te pihopa me o tatou hoa pakeha. Me tohutohu hoki koe i nga pihopa ratou ko nga pakeha kia ngawari, kia kaua e whakahawea ki te Maori, kia kaua e meingatia te Maori hei arawhata pikinga mo te pakeha ki nga turanga nunui. Kua nuku atu tenei i te 100 o nga tau e whakahaere ana te pakeha i te Hahi Maori, kati kua eke tenei ki te wa e riro ai ma te Maori ano ia e whakahaere.

— Reweti T. Kohere.

(1) Kaore koe (tetahi ranei o koutou) i tuku motini mai ki "Te Toa Takitini" kia perehitia.

(2) Kaore he whakaatu i ta koutou panui karanga i te hui tera ano te take mo te pihopa Maori e whakahaeretia. Kaore rawa he whakaatu mai ki a au ki te Tiamana tera no e whakahaeretia tenei take. Noreira ka ngaro matou etahi o nga tangata e tika ana mo tena take. I kona tonu matou e haereere ana.

(3) Kei te miharo ahau mo te hiahia kia uru katoa mai nga manuhiri ki te whiriwhiri i to tatou pihopatanga. He aha te take o te Katorika, o te Momona, o te Weteriana, o te Ringatu me etahi atu, ki tenei take? Te tikanga ma nga tangata tuturu o te Hahi, ara tangata kua oti te whakau, tenei take e korero, ka mohiotia ai he hui na te Hahi. I whakaae tonu ahau ki te kupu a te Pihopa i tona korerotanga mai ki